

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 27 МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

«СОЦІАЛЬНА І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Початкова освіта

Спеціальність А3 Початкова освіта

Галузь знань А Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
Від 25 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика навчання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна»
Викладач (-і)	Слипанюк О.В.
Контактний телефон викладача	+380984867683
E-mail викладача	olga.slipanyuk@pnu.edu.ua , olha.slypaniuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	5 кредитів ЄКТС, 150 год.
Посилання на сайт дистанційно гонавчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/baa3f85a27619c4cca2b
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на практичних заняттях і згідно графіку консультацій викладача
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна «Методика навчання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна» є нормативною компонентою освітньо-професійної програми «Початкова освіта» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності А3 Початкова освіта. Навчальна дисципліни формує знання про сучасні наукові концепції збереження здоров'я учнів та шляхи впровадження здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховний процес початкової школи відповідно до концепції НУШ. «Методика навчання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна»» ознайомлює із сутністю і видами здоров'язберігаючих педагогічних технологій; основними положеннями, що визначають зміст, організаційні форми та методи організації навчально-виховного процесу відповідно до загальних цілей збереження здоров'я учнів; закони і закономірності оздоровчого навчання і виховання молодших школярів; зміст і методику використання оздоровчих технік у навчально-виховному процесі початкової школи; особливості застосування здоров'язберігаючих педагогічних технологій задля збереження та зміцнення фізичного і психічного здоров'я учнів.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни «Методика навчання природничої освітньої галузі» є вивчення організації соціального та здоров'язберігаючого освітнього середовища у початковій школі, ознайомлення студентів із сучасними технологіями збереження та зміцнення здоров'я молодших школярів, формуванні у них готовності до соціальної та здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи відповідно до концепції НУШ. Завдання навчальної дисципліни: ознайомити здобувачів освіти із сучасними здоров'язберігаючими педагогічними технологіями, ознайомити здобувачів освіти зі змістом і методикою використання оздоровчих технік у навчально-виховному процесі початкової школи; навчитися здійснювати пошук, аналізувати, систематизувати й	

узагальнювати інформацію щодо збереження здоров'я і ведення здорового способу життя; сформувати у здобувачів освіти вміннями виявляти, ставити та вирішувати проблеми збереження і зміцнення здоров'я як власного, так і оточуючих; навчити застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та ведення здорового способу життя; сформувати у здобувачів освіти знання і вміння щодо організації здоров'язберігаючого освітнього середовища у початковій школі.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії

Загальні компетентності

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності (спеціальності)

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційнокомунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовнолітературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

Програмні результати навчання

ПР-05 Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвиватив учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.

ПР-06 Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07 Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-09 Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.				
ПР-11 Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.				
ПР-17 Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів не доброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.				
5. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
Лекції		26		
Практичні заняття		26		
Самостійна робота		98		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
4,5	A3 Початкова освіта	2,3	нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Зміст навчального матеріалу з соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі в початкових класах		2	2	5
Тема 2. Зміст і особливості здоров'язберігаючої діяльності вчителя початкових класів		2	2	5
Тема 3. Зміст, принципи відбору і структурування навчального матеріалу з «Методика навчання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна»		2	2	9
Тема 4. Врахування природних біологічних ритмів у процесі організації навчальної діяльності молодших школярів		2	2	9
Тема 5. Методи та методичні прийоми при вивченні ОК Методика навчання освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна».		2	2	9
Тема 6. Можливості використання аеротерапії, арт-терапії та пісочної терапії у навчально-виховному процесі ЗОШ		2	2	9
Тема 7. Методичні основи використання казкотерапії в умовах початкової школи		2	2	8
Тема 8. Інтерактивні методи навчання при вивченні освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна»		2	4	8
Тема 9. Проектна діяльність при формуванні соціальних і здоров'язбережувальних понять.		2	2	9
Тема 10. Методичні основи використання кольоротерапії та світлотерапії в умовах початкової школи		2	2	9

Тема 11. Добір наочності та обладнання та мотивація доцільності їх застосування.	2	2	9
Тема 12. Сучасний урок інтегрованого курсу “Я досліджую світ” в початковій школі (соціальна і здоров'язбережувальна складова)	2	2	9
ЗАГ.:	24	26	98

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання відбувається відповідно до Положення про оцінювання студентів у Прикарпатському національному університеті ім.Василя Стефаника. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і контролю самостійної роботи, та має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Фактична кількість балів, отримана студентом за результатами поточного контролю та підсумками, переводиться в державну оцінку за такими критеріями: А – оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач; В – оцінка «добре» (80-89 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання; С – оцінка «добре» (70-79 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; D – оцінка «задовільно» (60-69 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді; E – оцінка «задовільно» (50-59 балів) виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання; FX – оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання екзамену (26-49 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання; F – оцінка «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, незнання основних фундаментальних положень. Залікова оцінка – сума балів за практичні роботи, виконані протягом семестру(60%), контрольну роботу(10%), індивідуальні завдання (10%), підсумковий тестовий контроль (20%).
Вимоги до письмових робіт	Впродовж семестру для перевірки знань студентів та контролю за самостійною роботою студента. Застосовують усне опитування з демонстрацією навичок та контрольні письмові роботи. Проміжний контроль включає проведення контролю знань за допомогою тестових завдань, які поєднують питання закритого типу з питаннями відкритого типу з короткою і довгою відповіддю. Контроль самостійної роботи проводиться у письмовій формі під час практичних занять і включає завдання з одного або декількох розділів навчального курсу. Максимальний бал, який студент може отримати за всіма видами контролю – 100 балів, він складається із проміжних оцінок та оцінок за інші види роботи.

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 80% практичних робіт та завдань самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Здобувачам вищої освіти необхідно дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки їх порушення, що визначаються [Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

Відвідування занять: Відвідування занять є важливою складовою освітнього процесу. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але самостійно опрацьовується з платформи дистанційного навчання. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі індивідуальної бесіди під час годин, відведених на консультування студентів.

Неформальна освіта: Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до [Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#) Результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни, зараховуються, як підсумковий за відповідною темою.

Навчання за індивідуальним графіком: Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань у системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Повторне вивчення дисципліни: Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін](#) (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

8. Рекомендована література

1. Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartupochatkovoyi-osviti>
2. Закон України Про освіту. Прийняття від 05.09.2017 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с.
4. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainskashkola>
3. Антонова О. Є., Поліщук Н. М. Підготовка вчителя до розвитку здоров'язбережувальної
4. Ващенко О. Як створити школу сприяння здоров'ю: метод. Посібник. Київ: Шкільний світ, 2008. 112 с.
5. Ващенко О.М. Організація і методика здоров'язбережувальної діяльності молодших школярів. Перший цикл навчання: 1-2 класи: навч.- метод. посіб. Київ: Літера, 2017. 128 с.

- компетентності учнів: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2016. 248 с.
6. Михайлишин Р. Метод проектів у початковій школі як педагогічна технологія. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2016. Вип. 30. С. 43–53.
7. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плєяди», 2017. 206 с.
8. Ващенко О.М. Організація і методика здоров'язбережувальної діяльності молодших школярів. Другий цикл навчання: 3–4 класи: навч.-метод. посіб. за заг. ред. О.М. Докукіної. Київ: Літера, 2017. 80 с.
9. Ващенко О.М. Оздоровче виховання молодших школярів у взаємодії сім'ї та школи: метод. посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2015. 96 с.
10. Даценко І.І. Гігієна і екологія людини: навч. посібник. Львів: Афіша, 2000. 248 с.
11. Димань Т.М. Екологія людини: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2009. 376 с.
12. Желібо Є.П., Зацарний В.В. Роль біоритмів у забезпеченні життєдіяльності людини. Безпека життєдіяльності: підручник. К.: Каравела, 2007. 169 с.
13. Залеський І.І., Клименко М.О. Екологія людини: підручник. К.: Академія, 2005. 288 с.
14. Ілійчук Л.В. Педагогічні умови використання арт-терапії в освітньо-виховному просторі початкової школи. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. М.Гоголя. Психологопедагогічні науки. 2016. № 2. С. 114–118.
15. Кириленко Л.Г., Власенко Н.В. Визначення пріоритетності кольоротерапії у формуванні основ здоров'язбережувальної компетентності дітей. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2014. № 2 (36). С. 429–436.
16. Кондратюк С.М. Інтегрований підхід до формування у молодших школярів здорового способу життя: здоров'язбережувальне виховання: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.Макаренка, 2013. 191с.
17. Микитюк О.М., Злотін О.З., Бровдій В.М. Екологія людини: підручник. Х.: «ОВС», 2004. 254 с.
18. Мірошніченко Т.В. Навчально-виховний потенціал педагогічної пісочниці у змісті професійної підготовки педагога. Витоки педагогічної майстерності: збірник наукових праць. Полтава, 2011. С. 218–223.
19. Молицька М. Терапевтичні казки. Львів: Свічадо, 2009. 200 с.
20. Плахтій П.Д. Біоритми і режим дня дітей та підлітків. Основи шкільної гігієни і валеології. Теорія, практикум, тести: навч. посіб. Кам'янець-Подільський, 2009. 285 с.
21. Повна енциклопедія очищення та лікування організму / укладач І.Левашова. Донецьк: ТОВ «Глорія Трейд», 2010. 384 с.
22. Презлята Г. Здоровий спосіб життя: ідеї, пошуки, досвід: монографія. Ів.-Фр.: НАІР, 2013. 484 с.
23. Скрипник І.М. Кольоротерапія: методичний посібник. Рівне, 2014. 147 с.
24. Сливка Л. Екологія дитинства: навчально-методичний посібник. Ів.-Фр.: НАІР, 2014. 164с.
25. Сливка Л. Здоров'язбережувальна педагогіка: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: видавець Кушнір Г.М., 2016. 200 с.
26. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: 1–2 класи. Київ: «ОсвітаЦентр», 2018. 240 с.

Викладач к.б.н., доцент **Ольга СЛИПАНЮК**